တက်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါ

တၢ်လၢနကဘဉ်သ့ဉ်ညါ

1 တၢ်ယုၢ်အှဉ်မ့ၢ်တၢ်မနုၢ်လဲဉ်.

တၢ်ယုၢ်အှဉ် မ့ၢ်ဖံးဘှဉ်တၢ်ဆါလၢအသးတကလှာ်, ညီနၢ်အိဉ်ယာ်ဒီး ကဖိထံထိဉ်ဝဲန့ဉ်လီ၊. တၢ်ကိးစ့ၢ်ကိးအီ၊လၢ Herpes Zoster, မ့တမ့ၢ် Zoster နှဉ်လီ၊.

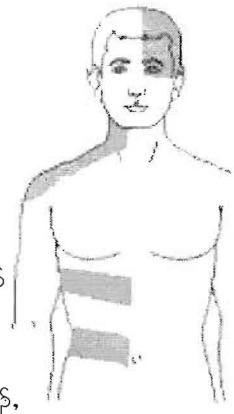

တၢ်ယုၢ်အှဉ်ညီနၢ်ထိဉ်ဝဲဖဲမာ်သဉ် မ့တမ့ၢ် နၢ်ခိတကပၢအလိၢ်ဒီးယာ်ဝဲ 2 တုၢ 4 နံ့နှဉ်လီ၊. တၢ်ဆါအကျ့ၢ်ပနီဉ်ခိဉ်သ့ဉ်နှဉ်ဆါ. ဒီးတဘျီတ ခိဉ်ဆါဝဲနးနးကလာ်သ့လီ၊. တၢ်ယုၢ်အှဉ် အတၢ်ဖနီဉ်အဂၢလၢ အဖျါထိဉ်သ့ဝဲတဖဉ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်လိၢ်ကိၢ်, ခိဉ်သဉ်ယံဆါ, တၢ်ဂိၢ်ဂ်ာ်ဒီးဟၢဖၢတမ့ာ်ဘဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊. တၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါလၢအဘဉ်ကာ်အံၢ်ဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲန့ဉ် မ့ၢ်ဝဲပသိဉ်တၢ်ခုဉ်

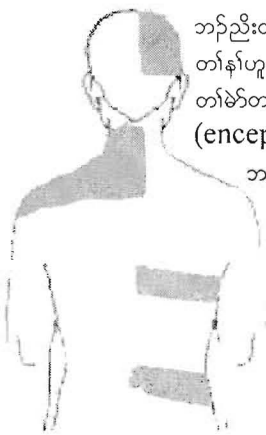

ဘဉ်ညီးတၢ်ဆါ, တၢ်နၢ်ဟူအတၢ်ကိတၢ်ခဲတဖဉ်, တၢ်မဲာ်တထံဉ်လၢၢတၢ်, ခိဉ်နှာ်ညီးအပနီဉ်သ့ဉ်တဖဉ် (encephalitis) မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပှၢ်သ့ဝဲဒဉ် ဘဉ်ဆဉ်တၢ်တကဲထိဉ်ညီနၢ်အသးဘဉ်. လၢပှၢ 5 ဂၢအကျါ 1 ဂၢနှဉ်, ဖဲတၢ်ကပြုကဖိထိဉ်တဖဉ်ဟၢမ်အခါ ဒဉ်လာ်, တၢ်ကဆါတ့ၢ်ဒီးဝဲနးနးကလာ်နှဉ်လီ၊. တၢ်အံၢ်ကိးဝဲလၢ **Post-herpetic peuralgia (ထူဉ်ပျၢ်နာ်ဆါဖဲ တၢ်ကူစါ တၢ်ယုၢ်အှဉ်ဝံၢ်အလိၢ်ခံ)** နှဉ်လီ၊.

တၢ်ယုၢ်အှဉ်အံၢ်ကဲထိဉ်အသးခီဖျိ တၢ်ယုၢ်အှဉ် (Varicella Zoster) တၢ်ဆါယၢ် တကလှာ်, လၢအမ့ၢ်တၢ်ဆါယၢ် တကလှာ်ယီလၢအဒုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်ထိဉ် ထါတၢ်ဆါနှဉ်လီ၊.

ထဲဒဉ်ပှၢ်လၢအဘဉ်တ့ၢ်တၢ်ထိဉ်ထါတၢ်ဆါ–မ့တမ့ၢ် တဘျီတခိဉ်ပှၢ်လၢ အဆဲးတ့ၢ်တၢ်ထိဉ်ထါကသံဉ်ဒီသဒၢ– တဖဉ်ဘဉ်တၢ်ယုၢ်အှဉ်သ့ဝဲန့ဉ်လီ၊. တၢ်ဆါအယၢ်အံၢ်ကအိဉ်လၢနနိၢ်ခိအပူၢ. ဒီးပူၢ်ကွာ်အါနံ့ဉ်မးကဒုးအိဉ် ထိဉ်ဝဲတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါနှဉ်လီ၊.

နမၢန့ၢ်တၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါအံၢ်ခီဖျိပှၢ်လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါ တဂၢတသ့ဘဉ်. မ့ၢ်ဒ်လဲဉ်ဂ့ၢ. ပှၢ်တဂၢ်လၢအတဘဉ်တၢ်ထိဉ်ထါနိ တဘျီ (မ့တမ့ၢ် တဆဲးဘဉ်တၢ်ထိဉ်ထါကသံဉ်ဒီသဒၢ နိတဘျီ) တဂၢ်ဒီး နှ**ၢ်တၢ်ထိဉ်ထါတၢ်ဆါ**ခီဖျိပှၢ်လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါသ့ဝဲလီ၊. တၢ်အံၢ်တမၢ်ညီနၢ်အသးဘဉ်.

တၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါအံၢ်ညီနၢ်ကဲထိဉ်အသးအါလၢပှၢ်လၢအသးအိဉ် 50နံ့ဉ် ဆူအဖိခိဉ်သ့ဉ်တဖဉ်, အါနှ်ၢ်ဒီးပှၢ်သးစ၊်သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊. တၢ်ဆါအံၢ်ကဲထိဉ် အသးအါစ့ၢ်ကိးလၢပှၢ်လၢအနိၢ်ခိဂ်ၢ်တြီဆၢသဟိဉ် သ့ဉ်တဖဉ်စ၊်လီ၊ဝဲခီဖျိခဲစၢ်ဉ် တၢ်ဆါ, မ့တမ့ၢ် ကသံဉ်ကသီဒ်အမ့ၢ် steroids ဟိဉ်မိကသံဉ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူစါယါဘျါခီဖျိခံဉ်မိဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊.

အစ့ၢကတၢ်တနံ့ဉ်အပူၢ. ပှၢ 1 ကကွဲၢ်ဂၢလၢအမဲရကၢကိၢ်စၢဖိုဉ်အပူၢ ဒီးနှ့ၢ်ဘဉ် တၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါနှဉ်လီ၊.

2 တက်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါ

ကသံဉ်ဆဲးဒီသဒၢတခါလၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါအဂိၢ်နှဉ်ဒီးနှ့ၢ်ဘဉ်တၢ်ပျဲ တၢ်ဖဲ 2006 နံ့ဉ်နှဉ်လီ၊. ခီဖျိတၢ်မၢကွၢ်သ့ဉ်တဖဉ်, ကသံဉ်ဆဲးအံၢ် မၢစ့ၢ်လီ၊တၢ်ယုၢ်အှဉ်အတၢ်ဘဉ်ယိဉ် 50 မျးကယၢ်နှဉ်လီ၊. ကသံဉ် အံၢ်မၢ်ကိညၢ်ထိဉ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ဆါလၢပှၢ်လၢအဘဉ်တၢ်ယုၢ်အှဉ်တဖဉ်ဖဲအ ဆဲးကသံဉ်ဝံၢ်အခါနှဉ်လီ၊.

ကသံဉ်ဒီသဒၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါတဖျၢ်ဉ်နှဉ်တၢ်အှဉ်ကိၢ်သးလၢက မ့ၢ်ပှၢ်ဒ်ိဉ် တၢ်ခိဉ်ပဲ့ၢ်လၢအသးအိဉ် 60 နံ့ဉ်ဆူအဖိခိဉ်တဖဉ်အဂိၢ် နှဉ်လီ၊.

3 ပှၢ်တနီၢ်တကြၢ်းဆဲးကသံဉ် ဆဲးဒီသဒၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်ဘဉ် မ့တမ့ၢ် ကြၢ်းအိဉ်ခိုးဝဲ

ပှၢ်တဂၢ်လၢတကြၢ်းဆဲးကသံဉ်ဆဲးဒီသဒၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်ဘဉ်နှဉ်မ့ၢ် ပှၢ်လၢ–

- အအိဉ်ဒီးတၢ်တဖိုးလာ်ာ်ဒီးကသံဉ်လၢအလိၢ်ဘဉ်ယိဉ်လၢအသးသမ္ဘ အဂိၢ်ဒ်အမ့ၢ်တဘဉ်လာ်ာ်ဒီး gelatin, ကသံဉ်မၢသံတၢ်ဆါယၢ် neomycin, မ့တမ့ၢ် ကသံဉ်ဆဲးဒီသဒၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်တကလှာ်လၢ် လၢ်ဂ့ၢနှဉ်လီ၊. နမ့ၢ်တဖိုးလာ်ာ်ဒီးကသံဉ်တမ်ၢ်မ်ၢ်နးနးကလာ်နှဉ်တဲ ဘဉ်နကသံဉ်သရဉ်တက့ၢ်.
- နိၢ်ကစၢ်ဂ်ၢ်တြီဆၢသဟိဉ်စ၊်လီ၊ခီဖျိလၢ ကတိၢ်အံၢ်–
  - အိဉ်ဒီးတၢ်ဆါ AIDS မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါအဂၢတကလှာ်လၢအမၢစ၊် လီ၊နိၢ်ခိဂ်ၢ်တီဆၢသဟိဉ်.
  - ဒီးကူစါအသးလၢကသံဉ်ဖိဉ်တဖဉ်လၢအမၢဘဉ်ဒိနိၢ်ခိဂ်ၢ်တြီဆၢသဟိဉ်, ဒ်အမ့ၢ်ဘဉ်စူးကါဝဲကသံဉ် steroids ယာ်ယာ်ာ်ဒီးအါအါလၢ အသ့ဟိဉ် ဆူဉ်နှဉ်လီ၊.
  - အိဉ်ဒီးတၢ်ကူစါခဲစၢ်ဉ်တၢ်ဆါခီဖျိလီယဲၢသဟိဉ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူစါယါ ဘျါခီဖျိခံမိဉ်
  - တၢ်ဆါခဲစၢ်ဉ်မၢဘဉ်ဒိဝဲဒဉ်အယံနှ်ကၢ် မ့တမ့ၢ် နိၢ်ခိအချံအကျိၢ်အ ကဲ့ဟုတဖဉ်, ဒ်အမ့ၢ်သ့ဉ်ဝါခဲစၢ်ဉ် မ့တမ့ၢ် နိၢ်ခိချံတၢ်ဆါ (lymphoma) သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊.
- အိဉ်ဒီးဟုးသး, မ့တမ့ၢ် ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်ကဒၢထိဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊. ပိာ်မ့ဉ် လၢအဆဲးကသံဉ်ဒီသဒၢတၢ်ယုၢ်အှဉ်တၢ်ဆါတဂၢ်အစ့ၢ်ကတၢ်လၢ4 နံ့အတိၢ်ပူၢ်နှဉ်တကြၢ်းလၢအအိဉ်ထိဉ်ဒီးဟုးသးဘဉ်နှဉ်လီ၊.
- ပှၢ်တဂၢ်လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဆါတဆံးတက့ၢ်, ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ခုဉ်ဘဉ်, တဖဉ် ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်ကဆဲးကသံဉ်ဒီသဒၢအံၢ်နှဉ်လီ၊. ဘဉ်ဆဉ်ပှၢ်တဂၢ်လၢ် လၢ်လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဆါနးထိဉ် မ့တမ့ၢ် နးနးကလာ်သ့ဉ်တဖဉ်ကြၢ်းညီနၢ်အိဉ်

ခံ:ပဲတု၊လ၊အတ၊်ဆါကိည၊်ထိဉ်ကၡ၊တချုးအဆဲး:ဒ်:ကသံ်ဒီသဒ၊အံ၊နှဉ်
လီ၊. တ၊်အံ၊ကဘဉ်ယှာ်ဒီ:ပှ၊လ၊အတ၊်ကိၢ်ထိဉ်တု၊လ၊ 101.3°F မ့တမ့ၢ်
ဆူအဖီခိဉ်နှဉ်လီ၊.

4 ကသံ်ဆဲ:ဒီသဒ၊တ၊်ယှၢ်အှဉ် တ၊်ဆါအတ၊်ဘဉ်ယိဉ်တဖဉ်မ့ၢ်မန၊ လဲဉ်.

ကသံ်ဆဲ:ဒီသဒ၊တဖျၢ်ဉ်, ဒ်ကသံ်တမံ၊လ၊်လ၊်အသိ:, နုးအိဉ်ထိဉ် တ၊်ဂ့ၢ်ကီလ၊အနုးတဖဉ်သ့ဝဲ, ဒ်အမ့ၢ်သ့ဉ်တဖိ:ဒီ:ကသံ်အယိကဲထိဉ် တ၊်ဆါဟိာ်ထွဲလ၊အနုးတဖဉ်နှဉ်လီ၊. ဒ်လဲဉ်ဂ့ၢ, တ၊်ဆဲ:ကသံ်ဒီသဒ၊ လ၊အနုးအိဉ်ထိဉ်တ၊်ဘဉ်ဒီဘဉ်ထံ:လ၊အနုး မ့တမ့ၢ် တု၊လ၊တ၊်သံ တ၊်ပှၢ်တဖဉ်နှဉ်မ့ၢ်တ၊်လ၊အစုၢဝဲဒ်ဉ်မ:နှဉ်လီ၊.

တ၊်တထံ်နှၢ်တ၊်ကီတ၊်ခဲနုးနုးကလာ်တဖဉ်ခီဖျိကသံ်ဆဲ:ဒီသဒ၊တ၊် ဆါယှၢ်အှဉ်ဘဉ်.

တ၊်ဂ့ၢ်ကီတဆံ:တက့ၢ်တဖဉ်

- ဘှဉ်ထိဉ်ဂီ၊, ဖ:ဘှဉ်ဆါ, ညိ:ထိဉ် မ့တမ့ၢ် တ၊်သ:ဖဲတ၊်ဆဲ:လီ၊က သံ်အလီၢ် (ပှၢ 3 ဂ၊အကျါ 1 ဂ၊ယဉ်ယဉ်)
- ခိဉ်သဉ်ယံ:ဆါ (ပှၢ 70 ဂ၊အကျါ 1 ဂ၊ယဉ်ယဉ်)

ဒ်ကသံ်ဆဲ:အဂ၊သ့ဉ်တဖဉ်အသိ:, ကသံ်ဆဲ:ဒီသဒ၊တ၊်ယှၢ်အှဉ်တ၊် ဆါအံ၊တ၊်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အီ၊ဘူ:ဘူ:တ၊်တ၊်ဖဲတ၊်ကီတ၊်ခဲလ၊တ ညီနှၢ်မ၊အသ: မ့တမ့ၢ် နုးနုးကလာ်အိဉ်ထိဉ်အခါနှဉ်လီ၊.

5 ဖဲတ၊်ကီတ၊်ခဲနုးထိဉ် မ့တမ့ၢ် နုးနုးကလာ်မ့ၢ်အိဉ် ထိဉ်နှဉ်တ၊်ကမ၊ အသးဒ်လဲဉ်.

ယကြၢ်:ယုတ၊်မနၢ်လဲဉ်.

တ၊်အိဉ်သ:လ၊တညီနှၢ်မ၊အသ:တမံ၊လ၊်လ၊်, ဒ်အမ့ၢ်တဖိ:လာ်ဒီ:က သံ်အတ၊်ဂ့ၢ်ကီ မ့တမ့ၢ် တ၊်လိၢ်ကီၢ်နုးနုးကလာ်အိဉ်ထိဉ်အခါလီ၊. တ၊်တဖိ:လာ်ဒီ:ကသံ်အတ၊်ဂ့ၢ်ကီမ့ၢ်အိဉ်ဖျါထိဉ်နှဉ်, ကအိဉ်ဖျါထိဉ် ဝဲဖဲ ဆဲ:လီ၊ကသံ်ဝံ:အလီၢ်ခံစုၢမံ:နံ:အတီၢ်ပူၢတု၊လ၊တနှဉ်ရံဉ်အ တီၢ်ပူၢနှဉ် လီ၊. တ၊်တဖိ:လာ်ဒီ:ကသံ်အတ၊်ပနီဉ်တဖဉ်ကမ့ၢ်ဝဲကသါ ကီခဲ, ဂ်ၢ်စၢ်လီ၊, ကာ်ယူၢ်ဘံ: မ့တမ့ၢ် ကသါသီဉ်ဝံဝံ, သ:ဖျၢ်ဉ်စံဉ်ချ, ထိဉ်, ဖ:ဘှဉ်ကပြုထိဉ်, ခိဉ်မူၢ, ဖ:ဘှဉ်လီ၊ဝါ မ့တမ့ၢ် ကာ်ယူၢ်ဘိညိ: ထိဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊.

ယကြၢ်:မ၊တ၊်မနၢ်လဲဉ်.

- **ကိ:**ကသံ်သရဉ်, မ့တမ့ၢ် လဲ၊ကိ:ပှၢ်ဝဲနှဉ်ဆူကသံ်သရဉ်အအိဉ် တဘျီယိတက့ၢ်.
- **တဲ**ဘဉ်ကသံ်သရဉ်လ၊တ၊်မနၢ်ကဲထိဉ်အသ:, မ့ၢ်နံ:ဒီ:အတ၊်ဆ၊ကတီၢ်, ဒီ: တ၊်ဆဲ:ကသံ်ဒီသဒ၊အံ၊လ၊အဆ၊ကတီၢ်ဖဲလဲဉ်နှဉ်တက့ၢ်. မ၊ပှၢအံ:ထွဲကွၢ်ထွဲနၢ်နှဉ်ကဟ်ဖျါထိဉ်တ၊်အိဉ်သ:အံ၊ခီဖျိဆုၢ်ထိဉ် Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS) (တ၊်တဘဉ်လာ်ဒီ:ကသံ်ဒီသဒ၊တ၊်ဟ်ဖျါထိဉ်တ၊်အိဉ်သ:အလာ်တကွီဉ်ဒ်) နှဉ် တက့ၢ်. မ့တမ့ၢ် နဆုၢ်ထိဉ်တ၊်ဟ်ဖျါအံ၊ခီဖျိ VAERS
- အဟ်ယဲ၊သန့ **www.vaers.hhs.gov** မ့တမ့ၢ် ခီဖျိကိ:လီတဲစိ **1-800-822-7967** သ့ဝဲနှဉ်လီ၊.

VAERS အံ၊တဟ့ဉ်တ၊်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ,အတ၊်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖ:ဘဉ်.

DCH-1340KA
AUTH: P.H.S., Act 42, Sect. 2126.

6 ယမ၊လိန့ၢ်အါထိဉ်တ၊်သ့လ၊ကျဲဒ်လဲဉ်.

- သ်ကွၢ်နပှၢ်အံ:ထွဲကွၢ်ထွဲတ၊် မ့တမ့ၢ် ဆူဉ်ချ,အပှၢ်အံ:ထွဲကွၢ်ထွဲတ၊် အဂ၊တဂ၊တက့ၢ်. အဝဲသ့ဉ်ဟ့ဉ်နၢ်တ၊်ဆဲ:ကသံ်ဒီသဒ၊အလာ်တ၊်ကစီဉ် မ့တမ့ၢ် ကဟ့ဉ်ကူဉ်နၢ် တ၊်လိၢ်အဂ၊လ၊ အဟ့ဉ်တ၊်ကစီဉ်တဖဉ် သ့ဝဲနှဉ် လီ၊. 1-888-767-4687
- ဆဲ:ကျိ:ဒီ: Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ဖဲ-
  - ကိ: **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** မ့တမ့ၢ်
  - လဲ၊ကွၢ် CDC အဟ်ယဲ၊သန့ဖဲ **www.cdc.gov/vaccines** တက့ၢ်.

DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention

Vaccine Information Statement
Shingles (10/06/09) - Karen 42 U.S.C. § 300aa-26

Translation provided by the Minnesota Department of Health

လ၊တ၊်ကဟ့ဉ်နုးသ့ဉ်ညါ ပှၢ်ဟ့ဉ်လီ၊တ၊်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ,တ၊်ကဟုကယာ်တဖဉ်လ၊ အတ၊်ဂ့ၢ်တ၊်ကျိၢ်ဘဉ်ထွဲ တ၊်ဆဲ: ကသံ်ဒီသဒ၊အဂ့ၢ်အကျိၢ်လ၊အလီၢ်တ၊်လီၢ်ဆဲ:အဂီၢ်. တ၊်ကဆုၢ်လီၢ်တ၊်ဂ့ၢ်ဘဉ်ယ: တ၊်ယုသ့ဉ်ညါဘဉ်ထွဲ တ၊်ဆဲ:က သံ်ဒီသဒ၊ ဒီ:တ၊်သ့ဉ်ဆ၊ဖ:ကတီၢ်လ၊တ၊်ကဆဲ:ကသံ်ဒီသဒ၊လ၊ဒါဆူညါအဂီၢ်ဆူ မ်:ခ့:ကဉ်တ၊်မ၊ဂ့ၢ်ထိဉ်တ၊်ကွၢ် ထွဲကဟုကယာ်အတ၊်ဆဲ:လီ၊မ်ၢ်ကရၢ (Michigan Care Improvement Registry) အဆိဉ်နှဉ်လီ၊. ပှၢ်တဂ၊စ့ာ်ရ်ာ် ဆိဉ်ဒီ:တ၊်ခ့:တ၊်ယာ်လ၊ကယ့ထိဉ်ဝဲ ပှၢ်လ:အဟ့ဉ်လီ၊အဝဲသ့ဉ်အတ၊်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ, တ၊်ကဟုကယာ်တဖဉ် လ၊သ့ တဆု၊ တ၊်ဆဲ:ကသံ်ဒီသဒ၊အဂ့ၢ်အကျိၢ် ဆူတ၊်သ့ဒီလီၢ်မ်ၢ်ကရၢအအိဉ်တဂ့ၢ်နှဉ်လီ၊.